

H₂O

OP PAD MET...

ZENNO HORNSTRA

Zenno Hornstra (26) is peilbeheerder bij Reest en Wieden, een groot waterschap (oppervlakte 137.500 hectare) in Overijssel en Drenthe. In 2000 ontstaan uit een fusie van waterschappen Meppelerdiep, Wold en Wieden en een deel van de zuiveringsschappen Drenthe en West Overijssel. Zeven peilbeheerders zijn verantwoordelijk voor de waterstand in hun eigen gebied. Zenno Hornstra doet dat van Steenwijk (in het noordwestelijke puntje van Overijssel) tot Smilde (in zuidwest Drenthe).

Tekst Barbara Schilperoort | Fotografie Joris Schaap

'HET WEER KAN MIJN PLANNING FLINK IN DE WAR GOOIEN'

Voor natuurherstel laat het waterschap rechte sloten en kanalen weer meanderen, zoals hier bij de Vledder Aa in Nationaal Park Drents Friese Wold

DE OUDE WILLEM

"Vroeger veranderden we alle beken in rechte sloten. Maakten aansluitingen op bestaande kanalen. Zodat we overtollig water makkelijk konden lozen en in tijden van droogte makkelijk water konden binnenlaten. Maar dat fosfaatrijke gebiedsvreemde water bracht veel schade toe aan de oorspronkelijke fauna en flora. In een speciaal project krijgen beken weer alle ruimte om te meanderen. De *Tilgrup* is zo'n beek die zich al aardig begint te herstellen. In de toekomst gaan we aan de slag met *De Oude Willem*, een landbouwenclave in het Nationaal Park Drents Friese Wold (op de grens van beide provincies). De huidige inrichting van De Oude Willem veroorzaakt verdroging in de aanliggende hoogveentjes, vennen en vochtige heideterreinen. Ook daar willen we de natuurlijke waterhuishouding herstellen. Het waterschap werkt in dit project nauw samen met de provincies Drenthe en Friesland, de Dienst Landelijk Gebied, het wetterskip Fryslân, Staatsbosbeheer, het Nationaal Park Drents Friese Wold en de gemeenten Oostellingwerf en Westerveld. Je begrijpt dat we in zo'n natuurgebied heel andere peilminima en -maxima hanteren dan in een landbouwgebied. Dat heet Water-op-Maat."

Het voormalige stoomgemaal A.F. Stroink bij Vollenhove reguleert het waterpeil in Noordwest-Overijssel en Zuidwest Drenthe (50.000 hectare)

ZO BEGIN IK MIJN WERKDAG

“Elk gebied is precies ingemeten. Voor elk kunstwerk – gemaal, stuw of inlaat – geldt een minimum en maximum peil. Sensoren in die kunstwerken geven nauwkeurig het waterpeil aan. Zo kan ik via een speciaal programma op mijn laptop volgen wat waar gebeurt. En zo nodig corrigeren. Binnen een bepaalde bandbreedte mag ik dat zelf bepalen. Als ik daarvan afwijk (dus hoger of lager ga zitten dan is afgesproken) moet ik op een speciaal formulier invullen waarom ik dat doe. Bijvoorbeeld als een boer zijn land wil draineren. Dan is het handiger als het peil lager staat. Ik probeer mijn werk zoveel mogelijk per dag vooruit te plannen. Maar als ik het 's nachts stevig hoor regenen, weet ik al dat ik mijn planning voor die dag kan omgooien! Dan pak ik 's morgens meteen mijn laptop om te zien wat er die nacht is gebeurd. Elke peilbeheerder weet waar de zwakke plekken in zijn gebied liggen. Daarom zijn juist daar de gemalen, stuwen en uitlaten op afstand bedienbaar. Zodat we zo nodig snel in actie kunnen komen.”

Zenzo registreert het waterpeil bij een stuw in Eesveen. Via zijn smartphone stuurt hij de gegevens door naar de computer op kantoor (foto boven)

PEILEN VIA SMARTPHONE

“Bij elke peilschaal kan ik de gegevens via mijn smartphone doorsturen naar de computer op kantoor. Dan kan ik later precies terugvinden hoe het verloop in dat gebied is geweest. Ook handig als ik met vakantie of ziek ben en een collega mij vervangt. Of als de beheerder van dat terrein graag wil weten waarom ik besloot om het peil te verhogen of juist te verlagen. Soms stuwt het water teveel op omdat de sloot te dicht begroeid is en het water vasthoudt. Dan sein ik – in overleg – een onderhoudsmedewerker in om de walkant te komen maaien of de bodem uit te scheppen. Die korte lijnen binnen de organisatie werken lekker efficiënt.”

GEMAAL STROINK

Het (bijna) 100 jaar oude watergemaal A.F. Stroink is nog steeds volop in bedrijf. Het monumentale kunstwerk speelt een belangrijke rol in de hele waterhuishouding van Noordwest Overijssel en Zuidwest Drenthe.

